

Összefoglaló helyzetjelentés.

Résumé de la situation en Hongrie.

Népmozgalom. — Munkanélküliség. — Gépjárműállomány. — Áralakulás. — Pénzüneti betétek. — A részvények értéke. — Fizetéképtelenségek. — Váltóóvások. — Gazdasági jelzőtábla.

Mouvement de la population. — Chômage. — Effectif des véhicules à moteur. — Formation des prix. — Dépôts en banque. — Indice des actions. — Insolvabilités. — Lettres de change protestées. — Tableau économique

Mouvement de la population. En août dernier, le nombre des nouveaux mariés (3919, 5·4⁰/₁₀₀) a été inférieur de 4·9% au mois correspondant de l'année dernière et supérieur de 29·7% à juillet 1928. Les naissances vivantes (19.658, 27·1⁰/₁₀₀) ont augmenté par rapport au mois d'août 1927 (2·2%) et au mois précédent (2·6%). Le nombre des décès (13.229, 18·2⁰/₁₀₀) a été supérieur de 7·5% au mois d'août 1927 et de 4·2% à juillet 1928. La mortalité infantile (4730, soit 22·8 pour 100 nés-vivants) a également dépassé de 11·3% le mois d'août 1927 et de 10·6% juillet dernier. L'accroissement de la population a diminué de 8·9⁰/₁₀₀ par rapport au mois d'août 1927 (9·6⁰/₁₀₀).

Chômage. En août 1928 les Syndicats socialiste-chrétien et social-démocrate ont enregistré 13.355 chômeurs (dont 84·4% d'hommes et 15·6% de femmes) soit 7·5% de plus qu'au mois correspondant de l'année dernière et 1·8% de plus qu'en juillet dernier. Le nombre des hommes a augmenté de 0·7% et celui des femmes de 8·6% par rapport à juillet 1928. 56·1% des chômeurs habitaient Budapest; le nombre de ceux-ci a diminué de 2·1% comparativement au mois dernier, tandis que le nombre des sans-travail de province s'est accru de 7·4%. Le nombre des chômeurs a augmenté parmi les employés d'hôtels et de restaurants (+ 33·1%), dans l'alimentation (+ 12·2%) et dans l'industrie de la reproduction (+ 11·7%); il a diminué considérablement dans les industries du cuir (— 15·8%) et du bois (— 12·6%).

A Budapest, sur 100 offres on a enregistré 186 demandes; en province 118. A Budapest on a pu placer 34% des chômeurs et en province 54·7%.

Effectif des véhicules à moteur. En août 1928, déduction faite des véhicules à moteur retirés de la circulation, l'effectif a augmenté de 803 voitures, de sorte qu'à la fin du mois il y avait 22.290 véhicules à moteur en circulation. L'augmentation a été de 3·7%, contre 4·1 au mois précédent. C'est le nombre des automobiles pour personnes (+ 285) et des motocyclettes (+ 377) qui a augmenté le plus

Formation des prix. En août, l'indice des prix de gros s'est élevé de 133 à 134 (+ 1 point) en Hongrie. En raison surtout de l'augmentation du prix de gros de l'oeuf, de la graisse et des espèces de viande, la hausse de l'indice des articles d'alimentation n'a pu être

compensée par la légère baisse des matières premières d'industrie et des objets fabriqués. L'indice du coût de la vie, y compris le loyer, est monté de 117·8 à 120·1 principalement à cause de l'augmentation des loyers du 3e trimestre, ainsi que du prix de détail de quelques denrées alimentaires. Sans le loyer, l'indice a moins augmenté (de 129·7 à 131·1).

Dépôts en banque. Aux 13 principales banques budapestoises et à la Caisse d'épargne postale, les dépôts d'épargne se sont élevés en août de 452·2 à 457·3 millions de pengős (+ 5·1 millions), atteignant 45·6% de l'effectif de 1913. Les dépôts sur comptes courants y sont montés à 799·9 millions de pengős (+ 47·2 millions), atteignant 93·4% de l'effectif d'avant-guerre.

L'indice des actions, qui montre la formation de la valeur des actions cotées à la Bourse de Budapest, s'est élevé en août de 19·8 à 19·9. L'augmentation a été très légère, car la hausse de la plupart des catégories d'actions fut presque complètement compensée par une baisse survenue dans quelques catégories d'actions (établissements d'industrie textile, forges, ateliers de construction mécanique, compagnies d'assurance, etc.). Les actions de banque sont demeurées stationnaires.

Insolvabilités. Comme il n'a été enregistré que 67 insolvabilités en août, le nombre des nouvelles insolvabilités a été inférieur de 42% à celui de juillet (115).

A Budapest il y en a eu 22, avec 1·3 million de pengős d'actif et 2·2 millions de passif.

Le nombre des insolvabilités terminées a été de 139, avec 5·7 millions de p. d'actif et 10·2 millions de passif.

Lettres de change protestées. Tant pour le nombre que pour la valeur, les lettres de change protestées en août présentent une augmentation sur le mois précédent. La valeur totale s'en est élevée à 6,732.836 de p., (à Budapest 3503, avec une valeur de 2,791.582 p.).

*

Népmozgalom. 1928 augusztus havában a házasságkötések száma (3.919, 5·4⁰/₁₀₀) 4·9%-kal csökkent a múlt év ugyanezen hónapjához viszonyítva és 29·7%-kal emelkedett 1928 július hónapjával szemben. Az élveszületések száma (19.658, 27·1⁰/₁₀₀) emelkedést mutat, úgy az 1927. év augusztusához (2·2%) mint ugyanezen év előző hónapjához képest

(2·6%). A *haladószások* száma (13.229, 18·2⁰/₁₀₀) mindkét viszonylatban emelkedett, 1927 aug.-nál 7·5%-kal és 1928 júliusánál 4·2%-kal. Az *egy éven aluli elhaltak* száma (4.730, 100 éveszülöttre 22·8 csecsemőhalott) szintén emelkedett, úgy a múlt év augusztusához (11·3%), mint ugyanezen év júliusához viszanyítva (10·6%). A szaporodási ezrelék esett, 8·9⁰/₁₀₀ a múlt évi augusztusi 9·6⁰/₁₀₀-kel szemben.

Munkanélküliség. A keresztényszociálista és szociáldemokrata szakszervezetek által kimutatott munkanélküliek száma 1928 augusztus havában 13.355 volt, 7·5% több, mint az előző év ugyanezen hónapjában és 1·8%-kal több, mint ugyanezen év júliusában. Az összes munkanélküliek közül 84·4% férfi és 15·6% nő volt. A férfi munkanélküliek száma 0·7%-kal, a nőké 8·6%-kal emelkedett 1928. júliusával szemben. Budapesti volt a munkanélküliek 56·1%-a, számuk a múlt hónaphoz viszonyítva 2·1%-kal esett, a vidéki munkanélküliek száma viszont 7·4%-kal emelkedett. A foglalkozási megoszlás szerint a munkanélküliek száma emelkedett a szállodai és éttermi alkalmazottaknál 33·1%-kal, az élelmezési iparnál 12·2%-kal és a sokszorosító iparnál 11·7%-kal. Nagyobb csökkenés látható a bőrriparnál 15·8% és a faiparnál 12·6%.

Budapesten 100 munkahelyre 186, vidéken 118 munkakereső esett. Munkához jutott a fővárosban a munkakeresők 34%-a, vidéken 54·7%-a.

Gépjárműállomány. Magyarország gépjárműállománya augusztus hó folyamán a forgalomból kivont gépek leszámításával 803 darabbal növekedett és ezzel a hó végén 22.290 gépjármű volt forgalomban az ország területén. A növekedés 3·7%, az előző havi 4·1%-kal szemben. A legnagyobb emelkedést a személykocsik (285) és a motorkerékpárok (377) mutatják.

Gépjárműállomány a hónap végén.

Effectif des véhicules à moteur en Hongrie, à la fin du mois.

Megnevezés Désignation	1928		Ebből Dont Budapest
	VII.	VIII.	
Személykocsik — <i>Aut. p. personnes</i>	9.150	9.435	5.129
Béraitók — <i>aut. de louage</i>	1.132	1.150	847
Autóbuszok — <i>autobus</i>	451	463	155
Teherkocsik — <i>autocamions</i>	3.134	3.233	1.785
Egyéb gépkocsik — <i>autres autos</i>	532	544	392
Gépkocsik összesen — <i>automobiles au total</i>	14.399	14.825	8.308
Motorkerékpárok — <i>motocyclettes</i>	7.088	7.465	4.449
Gépjárműállomány összesen — <i>Automob. et motocycl. au total</i>	21.487	22.290	12.757

Áralakulás. A magyar *nagykereskedelmi indexszám* augusztus hó folyamán 133-ról 134-re, vagyis

egy ponttal emelkedett. Az élelmezési cikkek indexének növekedését — főleg a tojás-, zsír- és hús-félék nagybani árának emelkedése folytán — az ipari nyersanyagok és termékek indexeinél mutatózó némi csökkenés nem tudta ellensúlyozni.

A nagykereskedelmi árak indexszámai.

Indices des prix de gros en Hongrie.

(1913 = 100)

Megnevezés Désignation	1924	XII	1925	XII	1926	XII	1927	XII	1 9 2 8				
	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.			
a hó végén — fin du mois													
Élelmezési cikkek és mezőgazd. termékek — <i>Produits agricoles et alimentaires</i>	156	120	120	127	132	132	131	129	132				
Ipari anyagok és termékek — <i>Matières nécessaires à l'industrie, produits d'industrie</i>	163	138	130	141	139	138	139	137	136				
Nyersanyagok — <i>Matières premières</i>	166	128	125	141	138	139	140	139	142				
Gyártmányok — <i>Objets fabriqués</i>	154	132	128	130	134	132	131	128	127				
Belföldi árak — <i>Marchandises de Hongrie</i>	157	120	120	134	136	136	135	134	136				
Külföldi árak — <i>Marchandises étrangères</i>	166	150	139	138	135	134	135	133	132				
Összes árak — <i>Ensemble des marchandises</i>	160	130	126	135	136	135	135	133	134				

A *létfenntartási költségek* indexszáma lakbérrel együtt számítva 117·8-ról 120·1-re emelkedett, főleg néhány élelmezési cikk kicsinybeni árának, valamint az augusztusi negyedévi lakbérnek emelkedése következtében. A lakbér nélkül számított index valamivel kisebb emelkedést — 129·7-ről 131·1-re — mutat.

Egy négytagú munkáscsalád heti kiadásainak alakulása indexszámokban.

Formation des dépenses hebdomadaires d'une famille ouvrière de 4 membres, en nombres-indices.

(1913 = 100).

Megnevezés Désignation	1924	XII	1925	XII	1926	XII	1927	XII	1 9 2 8				
	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.			
a hó végén — fin du mois													
Élelmezés — <i>Alimentation</i>	145	115	115	123·2	126·1	129·9	131·7	130·5	132·8				
Ruházat — <i>Habillement</i>	166	131	124	129·2	134·7	133·9	133·9	133·9	134·3				
Fűtés és világítás — <i>Chauffage, éclair.</i>	123	125	134	128·0	118·6	118·6	119·3	122·2	120·7				
Lakás — <i>Logement</i>	25	46	60	75·0	75·0	80·0	80·0	80·0	85·0				
Összes hetiköltség — <i>Frais hebdomadaires totaux</i>	116	102	105	113·0	114·1	117·1	118·2	117·8	120·1				
Összes hetiköltség a lakásbér nélkül — <i>Frais hebdomadaires totaux, sans le loyer</i>	149	119	119	124·9	126·3	128·8	130·1	129·7	131·1				

Pénzintézeti betétek. A budapesti 13 legnagyobb pénzintézetnél és a postatakarékpénztárnál elhelyezett taktarékbetétek álladéka jú-

lius 31-től augusztus 31-ig 452·2 millió pengőről 457·3 millió pengőre — vagyis 5·1 millió pengővel emelkedett s ezzel a takarékbetétek álladéka elérte az 1913. évinek 45·6%-át. A folyószámlabetétek álladéka ugyanezeknél a pénzügyintézetnél augusztus folyamán 47·2 millió pengővel növekedve 799·9 millió pengőre emelkedett, minek folytán a folyószámlabetétek augusztus 31-én a háború előtti álladéknak 93·4%-át érték el.

A betétek alakulása.¹⁾

Formation des dépôts.¹⁾

Betétek Dépôts	1924		1925	1926	1927	1928			
	VI.	XII.		XII.		V.	VI.	VII.	VIII.
	1,000,000 P								
Takarékbetétek — Dépôts d'épargne	3·7	30·6	143·0	231·9	364·8	419·1	428·6	452·2	457·3
Folyószámlabetétek — Dépôts sur comptes courants	85·2	237·5	378·2	502·3	682·2	720·3	750·3	752·7	799·9

¹⁾ A budapesti 13 legnagyobb pénzügyintézetnél és a postatakarékpénztárnál. — Aux 13 principaux établissements de crédit de Budapest et à la Caisse d'épargne postale.

A részvények értéke. A tőzsdeindex, mely a budapesti tőzsdén jegyzett részvények érték-alakulását mutatja, augusztus folyamán 19·8-ről 19·9-re emelkedett. A jegyzés szerinti részvénykategóriák többségénél mutatkozott bizonyos árfolyamemelkedés, mely azonban sehol sem öltött nagyobb arányokat és az átlagos indexre gyakorolt hatásukat csaknem teljesen kiegyenlítette néhány részvénycsoportnál jelentkező lanyhulás. Így csökkent a textilipari vállalatok, vasművek, gépgyárak és a biztosítótársaságok részvényeinek az árfolyama. A bankrészvények árfolyama változatlan maradt.

Részvényindex

Indice d'actions.

(1913 = 100)

Megnevezés Désignation	1924		1925	1926	1927	1928			
	VI.	XII.		XII.		V.	VI.	VII.	VIII.
Részvényes-index — Indice d'actionnaires	11·4	13·3	10·2	15·6	20·8	20·4	19·9	19·8	19·9
Vállalat-index Indice d'entreprises	—	18·0	14·0	22·4	30·5	30·9	30·7	30·5	30·7

Fizetéseképtelenségek. Az előfordult új fizetéseképtelenségek száma az előző hónaphoz viszonyítva 42%-os csökkenést mutat, amennyiben júliusban 115, augusztusban pedig csak 67 fizetéseképtelenségi eset fordult elő.

Az összes fizetéseképtelenségekből 22 esett Budapestre 1·3 millió P aktívával és 2·2 millió P passzívával.

A lebonyolított fizetéseképtelenségek száma 139 volt, 5·7 millió P aktívával és 10·2 millió P passzívával.

Fizetéseképtelenségek.

Insolvabilités.

Év, hó Année, mois	Az új fizetéseképtelenségek Nouv. insolvab.			A bef. fizetéseképtelenségek — Insolv. termin.		
	száma nombre	aktívái- nak actifs	passzí- vainak passifs	száma nombre	aktívái- nak actifs	passzí- vainak passifs
		összege P-ben en pengős			összege P-ben en pengős	
Összes. Total						
1928. I.	180	10,540.408	15,866.036	55	1,181.429	2,769.304
II.	156	7,656.758	11,368.123	69	6,841.247	10,605.769
III.	171	6,078.971	9,869.785	87	2,509.263	4,312.354
IV.	153	2,913.928	5,046.152	110	2,589.839	4,786.843
V.	176	5,295.772	9,233.534	108	3,651.270	6,294.076
VI.	164	6,250.859	11,248.040	83	2,192.097	4,136.203
VII.	115	3,376.188	5,419.582	85	2,777.133	4,917.539
VIII.	67	2,360.503	3,741.368	139	5,691.183	10,227.488

Váltóúvasok. Az óvatolt váltók augusztus havi adatai úgy számbelileg, mint az értéket tekintve, emelkedést mutatnak az előző hónaphoz viszonyítva. Az ország területén az óvatolt váltók értéke 6,732.836 P-re emelkedett. Az augusztusban óvatolt váltók közül 3.503 darab 2,791.582 P-vel Budapesten került bemutatásra.

Óvatolt váltók.

Lettres de change protestées.

Időszak — Epoque	Összesen — Total	
	drb. pièces	P pengős
1928. I.	10.062	7,814.254
II.	9.243	6,949.589
III.	9.641	6,853.364
IV.	10.549	6,756.663
V.	10.863	7,021.418
VI.	9.335	5,837.878
VII.	9.789	6,354.609
VIII.	10.286	6,732.836